

MALLA

Dagurin kemur við skínandi sól, stilli og blonkum sjógv, áirnar koma blankar sum nýstoytt tin oman úr grónum líðum. Stórar mannamúgvur spáka seigliga gjögnum hagarnar at fundarstaðnum. Fólk leggst á ból á vøllinum rundanum tann flaggskráddar røðarasteinin.

Ein maður trínur fram og biður syngja: Tað frættist nú og fregnast. . . . Aftaná songin er tógn eina løtu. So kemur maðurin fram aftur: „Nú kemur frúgvín Malla Mathiesen at tala fyri okkum“.

Men Malla er ikki har, fólk biðar. Eg geri meg til at skriva, seti dag og klokutíma, fundarstað, festi í pípu og biði. Maðurin við røðarasteinin ótolnast, kólar niðan í brekkuna, títar aftur og fram á vøllinum, rembir seg, harkar: „Vit skuldu kannska sungið eitt sindur aftur. . . .“

Men tá sóu vit, tað dagaði á sýnini í erva: Malla. Hátíðarlíga kemur hon stig fyrri stig oman úr erva, svinn og stív, sum hevði hon eitt teinajarn gjøgnum mōnuholið. Í aðrari hondini hevur hon ta litlu, gráu taskuna, undir hinari seks dúglig bókabind. Hábaersliga trínur hon fram at røðarasteininum, leggur bókurnar frá sær og lítur út yvir fólk, loysir eitt turrklæð av hálsinum, mestsum fyrri at gera rúm fyri einum heilum gosi av anda at sleppa út.

Vit á vøllinum liggja frøast og stara.

Malla hevjar sína rødd: „Háttvirda fúndarfólk. Latum okkum kvøða ørindini 75, 76 og 77 av Ólivarskvæði“. So sker hon i:

„Høgg meg bak og høgg meg for høgg so hvat tú kann ikki bitur á mínum kroppi, hvussu tú stríkur fram.

Tá ið ørindini eru kvøðin, tekur hon ta litlu, gráu taskuna og leitar niðri, hyggur rundan um seg, niður við steininum, trílvar inni á bringuni, uppi í ermum, hoykir seg niður oman fyrri steinin og hvørvur. Um eina løtu kemur hon upp aftur, tovggir seg fram vvir og breiðir hendurnar út:

„Eg havi mist taluna burtur. . . . Spell! tí tað var mitt credo, eg ætlaði at lýsa fyrri tykkum.“

Tað fór eitt súð gjøgnum mannamúgvuna. Menn tóku um skeggini og grundaðu — tugdu. Konufólkini hildu fyrri munarnar og glettu burtur øðrumegin. Einkí orð fall.

Malla tekur í bókarúgvuna, letur bind upp og blaðar, finnur fram á mannsmýndir og visir okkum: Oswald Spengler, Absalon á Trøllanesi, Rosa Luxemburg, Henry Elte, Vitus Bering og fleiri. Hon verður kelin í andlitið og tárar:

„Tað var mitt credo, ja. . . . Men nú má tað biða. . . . nú má tað biða.“ So biður hon okkum kvøða Egilsrímu og byrjar:

Nú lystir meg at flúa beggia mína veingja súða. Leikar hind og folin grá Lat á lofti fjúða.

Men tá fór fólkíð. Malla stóð einsamøll eftir við røðarastein-

in og kvað rímuna at enda.

Eg sitj alsamt og skrivi. Tá ið hon er liðug, kemur hon til mín: „Halda tygum, tað gjörði nakad?“

„At hvat gjörði nakad?“

„At eg misti taluna burtur?“

„Nei, tað gjörði einki. Men vit vóru komin higar at hoyra tygum.“

„Ja, fyrri at sleppa at sutla í mínum sálarlívi, ha? — finna eitthvørt at svølgja niður — raka til sín, áftundur. . . . ordinert sildavað við Útkonuvarða.“ So fór hon við øllum bókunum undir hondini, tí litlu, gráu taskuni darlandi á mjóðnini og bátsmanshattinum upp á sney.

Einaferð út í vetrinum komi eg gjøgnum Havnar gleilar. Stórkavj og dungarok, glerpíurnar hingu sum rosslør úr hvørjum takskeggi. Tá hoyri eg kvøðing: Malla. Hon situr fyrri einum opnum vindeyga:

„Nú er tíð til biðar

Mamma má til tingar at stríða.

Hon hevur barn á brósti, bók í aðrari hondini, sigarett í hinari. Bátsmanshatturin liggur undir liðini á henni. Teina-skjurtið er líka stutt, men frunturin er ikki purturlongur, hann hongur sum ein deyð seyðahali niður móti brúnun.

Um eg visti, nær ið sakin móti Sumbingunum kom fyrri i rættinum?

„Sumbingunum — sak? Nei, eg veit einki um tað.“

„So, koma tygum ikki uppi sovordíð, kannska — non intervention, ha? Ongan áhuga fyrri kvinnusakini.“

„Hvat, kvinnusakini — sögdu tygum ikki Sumbingar?“

„Jú, Sumbingar hava sligið havhest og eru stendur — Kvinnusakini, vita tygum, tað eru kvinnurnar, ið doyggja.“

Hon beyð mær inn:

Nógv børn á gólvinum, kát og grómut, Maðurin situr á einum skamli og skiftir bót á einum litlum, bleikholdaður og blíður. Alt situr so omlaga á honum, ovru, nös, eygu, akslar, og so eitt lítið, spoyskt yvirkegg niður yvir munnin. Tað var sovordin friður yvir honum, er tað líkt til. Börnini leikaðu í, tað nervaði hann ikki, flugur settu seg á andlitið á honum og skrðu, men hann læt ikki við seg koma, ein hálv gólvskrubba kom singlandi úr barnarúgvuni og brast í skallan á honum, nei, hann læt sum einki. Hann var liðugur at skifta á barninum, tók eitt annað úr rúgvuni og legði tvørtur um knøini, fór aftur at loysa niðurfrá, segði einki, men hugdi viðhvørt smálæandi uppá konuna og læt undirmunnin detta niður frá.

Malla sat uppi á køksborðinum og dartaði við beinunum meðan hon rovti og læt barnið súgva, kavarkið novddi hana at lata vindeygað aftur og strúka flykrurnar av andlitiinum. — Rætti mær bókina, hon sat við, umen eg kendi.

Eg lesi titlblaðið: Moritz Hörnes: Natur- und Urgeschichte des Menschen, Wien 1909. — „Nei, eg kenni ikki.“

„So. . . . ikki hoyrt mannin gitnan, kannska, ongan áhuga

fyrri Cro-Magnon-menniskjanum — ha — ella Heidelbergkjálkabeininum.

„Nei, satt at siga, ikki størvegis.“

„Tað ber til. — Meira áhuga fyrri SEV-kjálkabeininum, ha? AT-istinum, Uvak-Meniskjanum — kannska — sterlingstrevaranum?“

Tá hugdi maðurin uppá hana, smálæði og læt undirmunnin detta niðurfrá, segði einki, men tók eitthvørt súpanði av komfyrinum og seyp. Börnini lögdu á hann at biðja burturav og fingur.

Tá ringir eitt vekiur og Malla loypur niður av borðinum, tekur bátsmanshattin og ta gráu taskuna, leggur barnið tvørtur um knøini á manninum við rumpuni upp eftir: „Nú má eg fara í dómhúsið.“

Maðurin setur ta tóma ílatið frá sær og fer aftur at loysa niðurfrá.

Eg segði farvæl og fór. Siðani tá havi eg ikki borið eyga við Malla.

Heðin Brú.

Lönjavningar-grunnur skipsfiskimanna

viðbót fyrri 1949:

Bløð til umsóknir um lönarviðbót verða flýggjað út hjá sýslumonnunum, sóknarfútanum í Vági (í Skúvoy og Mykinesi hjá sóknarstýrinum) og á skrivstovu grunsins í Tórshavn, tlf. 543.

Tað verður mint á, at umsóknirnar eiga at vera innkomnar innan 1. februar 1950 saman við avrokningunum fyrri 1949.

Stjórnin.

Ungur maður,

um 16 ár, fær arbeid í meiarfimum beinan vegin.

A/S Thors. Mælkieforsyning og Margarinefabrik.

Føroya Bjór

Øl- og Mineralvatnsvirki

Vit hava

HVÍTTØL - JÓLAØL

i ár í 1/2 og 1/1 flöskum.

Biðji um tað frá teim handlandi.

Keypmenn, ið enn einki hava fingið, skrivið ella ringið til

EINAR WAAG

Klakksvík.

Nýggj bók

MARTIN JOENSEN

ÚTRÁK

Sögusavn 150 bls. 8,75 kr.

Tann góða jólagávan

FELAGIÐ VARDIN